

PRYWATYZACJA FIRM WODOCIĄGOWYCH W ANGLII I WALII - PRZEBIEG I PÓŹNIEJSZE LOSY

Wstęp. Przebieg przekształceń rynku wodociągowego w Anglii i Walii w ciągu ostatnich 30 lat. Regulator rynku usług wodociągowo-kanalizacyjnych OFWAT. Spółki wodne – prezentacja przykładów. Wnioski.

1. Wstęp

Niniejszy artykuł stanowi uzupełnienie do prezentacji wygłoszonej 28 kwietnia 2004 roku w Gdyni na konferencji zorganizowanej w ramach projektu przygotowania prywatyzacji 150 przedsiębiorstw komunalnych finansowanego przez program Phare i Ministerstwo Skarbu.

Zakres prezentacji obejmował:

- przebieg przekształceń rynku wodociągowego w Anglii i Walii w ciągu ostatnich 30 lat;
- przedstawienie roli i działalności Regulatora Rządowego (Ofwat);
- przedstawienie obecnej działalności wybranych czterech spółek na rynku regulowanym i poza nim.

Autor zdawał sobie sprawę z niemożliwości przeprowadzenia bezpośrednich paralel pomiędzy wydarzeniami w Wielkiej Brytanii, a sytuacją w Polsce. Istnieją jednak przesłanki wniosków, które mogą okazać się przydatne przy przekształceniach rynku wodociągowego w Polsce.

Naturalną kontynuacją powyższej prezentacji była następna, opisująca pierwszą przeprowadzoną z sukcesem prywatyzację firmy wodociągowej w Polsce, spółki „AQUA” w Bielsku Białej.

2. Przebieg przekształceń rynku wodociągowego w Anglii i Walii w ciągu ostatnich 30 lat Przed 1974

Na początku lat siedemdziesiątych sektor publiczny kontrolował przytłaczającą większość aktywności w zakresie usług wodociągowo-kanalizacyjnych. Rząd JKM kontrolował samorządy lokalne, których własność stanowiły środki trwałe i których ustawowe obowiązki obejmowały zarówno usługi wod.-kan. na swoim terenie, jak i zagadnienia gospodarki wodnej. Samorządy wyłoniły 200 Departamentów Wodno-Ściekowych, które przez Lokalnych Zarządców kontrolowały 50 samorządowych departamentów wodnych i kilkaset samorządowych departamentów kanalizacyjnych. Odrębnie uformowano około 100 Zarządów Wodnych i kilka Zarządów Gospodarki Wodnej odpowiedzialnych za gospodarkę zasobami i ochronę przeciwpowodziową.

Taka organizacja skutkowałą przede wszystkim wielkim bałaganem kompetencyjnym. Nie można było mówić o gospodarce zlewniowej. Biurokracja rozrośnięta była do wielkich rozmiarów, a potrzeb użytkowników nie zaspokajano. Dotyczyło to zarówno wielkości produkcji jak i jej roboty, choć często należących do samorządów, firm wodociągowo-kanalizacyjnych jakości. Niewystarczający był bowiem poziom inwestycji, a kapitał finansowano poprzez kredyty, co często powodowało narastające zadłużenie. Pewne usługi, głównie utrzymania sieci i wykonawcze zlecane

¹ Jan Zabierzewski – specjalista w dziedzinie inżynierii ochrony środowiska, technologii oczyszczania ścieków i procesów inwestycyjnych, koordynator dużych projektów infrastrukturalnych i kontraktów inżynierskich oczyszczalni ścieków (włącznie z FIDIC), uczestnik licznych projektów wynalazczych.

były na zewnątrz do sektora prywatnego. Nie było nawet możliwości zdiagnozowania złego stanu tej dziedziny gospodarki ze względu na brak ustawowej kontroli zewnętrznej. Rząd JKM kontrolował działalność samorządów jedynie raz na rok, a i to głównie pod względem skarbowym.

Podstawową wadą systemu był brak istotnych mechanizmów rynkowych wymuszających racjonalną gospodarkę i ponoszenie poziomu usług w interesie użytkowników. Jedynym elementem rynkowym było 29 niezależnych, choć często należących do samorządów, firm wodociągowo-kanalizacyjnych, z których niektóre, po różnych przekształceniach, przetrwały do dziś. Tak więc system przed 1974 rokiem był niewydolny i sam nie mógł wydobyc się z zapaści.

1974 – 1983

W celu opanowania bałaganu kompetencyjnego decyzją rządu zlikwidowano istniejące dotychczas struktury. W ich miejsce utworzono 10 Zarządów Wodociągowych pełniących także funkcję Zarządów Wodnych. Wprowadzono zarządzanie zlewniowe. Własność środków trwałych pozostała przy samorządach.

Takie rozwiązanie znacznie wyklarowało wzajemne powiązania instytucji, wyznaczyło jasno granice geograficzne ich działań, w zasadzie opierając je na zlewniach rzek. Oddanie w jedne ręce zarządzania zasobami wodnymi i ich użytkowania nie było jednak najkorzystniejsze dla środowiska. Zarządy były nadal we władaniu instytucji publicznych. Nadal brakowało mechanizmów rynkowych wymuszających racjonalną gospodarkę i ponoszenie poziomu usług w interesie użytkowników. Elementem rynkowym pozostały niezależne firmy wodociągowo-kanalizacyjne oraz przetargi na roboty podzlecane do sektora prywatnego.

System z wolna poprawiał się, ale nadal nie był dostatecznie kontrolowany z zewnątrz ani nie było w nim myślenia kategoriami rynkowymi. Nie udawało się również uzdrowić finansów tak, aby zapewnić niezbędny poziom inwestycji, a co za tym idzie i świadczonych usług.

1983 – 1989

W roku 1983 Parlament uchwalił Ustawę Wodną. Przygotowała ona podwaliny pod prywatyzację rynku wodociągowo-kanalizacyjnego, „przemysłu wodnego” jak mówi się w Anglii. Pierwszym podjętym krokiem było wprowadzenie do Zarządów Wodnych delegowanych przez rząd przedstawicieli firm prywatnych. Ich zadaniem była zmiana sposobu myślenia na bardziej rynkowy, a także przygotowanie zarządów do oddzielenia funkcji wodociągowo-kanalizacyjnych od gospodarki wodnej. Mieli oni współpracować z Lokalnymi Zarządami wywodzącymi się jeszcze z samorządów.

Sytuacja finansowa Zarządów stopniowo się poprawiała, powoli wzrastał też poziom usług, ale wciąż daleki był od oczekiwań.

1989 – 2000

Po latach przygotowań w roku 1989 nastąpiła prawdziwa rewolucja w sposobie zarządzania sprawami wodnymi we wszystkich ich aspektach. Rząd utworzył urząd Regulatora (OFWAT) i wyposażył go w szerokie plenipotencje. „Przemysł wodny” został sprywatyzowany. Na podstawie 10 Zarządów Wodnych rząd utworzył 10 Spółek Wodnych (nie mających jednak nic wspólnego ze Spółkami Wodnymi w polskim rozumieniu tego terminu), które uwłaszczył na majątku wodociągowo-kanalizacyjnym dawniej pozostającym w gestii samorządów, a akcje tych spółek sprzedał na giełdzie. Każda ze spółek będących już dobrze prosperującym przedsiębiorstwem o regionalnym zasięgu zyskała inwestora strategicznego – dużą grupę kapitałową. Z czasem proporcje akcjonariuszy zmieniały się, podlegając wolnej grze rynkowej na giełdzie.

W 1991 roku Parlament uchwalił Ustawę o Usługach Wodociągowych. Konstytuowała ona rolę i działalność Ofwat'a względem Spółek Wodnych i określała ich szczegółowe zobowiązania. Ofwat, występując w imieniu użytkowników, ustala 5-letnie plany (AMP) indywidualnie dla każdej ze Spółek Wodnych. Plany obejmują przychody, drastyczne ograniczanie kosztów, poziom inwestycji, ruchy taryfowe i inne aspekty. Mimo tego spółki i ich firmy-córki eksploatujące wodociągi i kanalizacje odnalazły się na rynku i szybko zaczęły przynosić zyski. Po okresie zwwyżek taryf dla użytkowników opłaty zaczęły znacznie spadać. Mając wyznaczone granice geograficzne działalności, spółki mogły nie tylko zawierać umowy na usługi z podmiotami spoza swojego regionu, ale także rozwijać działalność w innych, nie regulowanych dziedzinach i inwestować poza regionem działania

oraz za granicą. Spółki odpowiadają jedynie przed akcjonariuszami za podejmowane działania gospodarcze.

Równolegle działalność związaną z gospodarką wodną oddano w ręce nowo utworzonej Agencji Środowiska. Agencja, prowadząc gospodarkę zlewniową rzek, opowiada za zasoby wodne i środowisko, chroni akweny przed zanieczyszczeniem i narzuca standardy jakościowe odprowadzanych do rzek ścieków, ustala warunki korzystania z zasobów i zajmuje się łagodzeniem skutków powodzi.

Ofwat, wydając licencje na usługi wodno-kanalizacyjne, ma szerokie uprawnienia wielokrotnych i wielokierunkowych kontroli wykonywania swoich zaleceń. Spółki kontrolowane są również przez Agencję Środowiska i różne inspektoraty, np. Inspektorat Wody Pitnej.

Mimo burzliwych zmian nadal 16 od dawna działających firm wodociągowych, prowadzi eksploatację niewielkich systemów.

Znacząco zwiększył się rynek usług podzlecanych na zewnątrz. Praktycznie spółki podzlecają utrzymanie sieci wod.-kan. i elektrycznych, utrzymanie budynków, całość lub część potrzebnych prac projektowych, usługi i dostawy IT. Spółki ogłaszają też przetargi na umowy ramowe z wykonawcami. System ten jest bardzo korzystny dla spółek, firm biorących udział w przetargach i użytkowników ze względu na zmniejszenie kosztów promocji i wykonawstwa.

Późniejsze zmiany

Rynek wodociągowy cały czas ewoluje. Związane jest to ze zmianami kapitałowymi, wymaganiami Ofwat'a, stosunkami politycznymi i społecznymi. Część postulowanych nowych rozwiązań nigdy nie ujrzała światła dziennego. Przykładem może być koncepcja utworzenia regulowanej spółki „wspólnotowej” (mutual company), której właścicielem mieli być użytkownicy, którzy spłaciliby dotychczasowych akcjonariuszy z kredytu. Spółka miałaby mieć status „non profit”, podzlecałaby wszystkie usługi na zewnątrz. Postulat taki został wysunięty w Yorkshire Water Services (właściciel - Kelda Group) ze względu na poczucie użytkowników, że spółka wodociągowa jest zbyt od nich odległa i nie działa w ich interesie, a w interesie akcjonariuszy.

Dla tych czytelników, którzy zechcieliby uzyskać więcej informacji z pierwszej ręki na końcu artykułu podajemy nazwy, adresy, telefony i adresy internetowe wszystkich 10 Spółek Wodnych i 16 niezależnych firm wodociągowych

3. Regulator rynku usług wodociągowo-kanalizacyjnych OFWAT

Biuro Usług Wodnych (The Office of Water Services – Ofwat) jest gospodarczym regulatorem usług wodociągowo-kanalizacyjnych w Anglii i Walii. Jest to nieministerialny departament rządowy prowadzony przez Dyrektora Generalnego Usług Wodnych. Ofwat współpracuje z Agencją Środowiska (EA), Inspektoratem Wody Pitnej (DWI) i innymi instytucjami w celu zapewnienia wysokiej jakości usług za rozsądną cenę.

Działania Ofwat'a podzielone są na trzy kategorie:

- podejmowanie decyzji w sprawach licencji;
- doradztwo i informacja: doradztwo innym organom rządowym i informacja skierowana do użytkowników sieci;
- administrowanie działalnością Spółek Wodnych w zakresie regulowanym, które obejmuje wszelkie aspekty eksploatacji, kontroli i raportowania.

Ofwat realizuje swe cele przez:

- ustalanie limitów opłat jakimi spółki mogą obciążać użytkowników;
- zapewnianie, że spółki są w stanie realizować swoje obowiązki zgodnie z ustawą o przemyśle wodnym z 1991 r.;
- chronienie jakości wykonywanych usług;
- zachęcanie spółek do większej efektywności;
- wprowadzanie konkurencji na rynku tam, gdzie jest to przydatne;
- dokonywanie porównań między spółkami w celu określania i podnoszenia standardów.

Głównym celem Ofwat'a jest, aby klienci nie płacili za usługi więcej niż to konieczne: w okresie plany AMP 3 2000-2005 ceny spadną średnio o 12,3% (po odjęciu inflacji) dzięki wymuszeniu większej efektywności gospodarowania. Chociaż od roku 1989 i prywatyzacji ceny wzrosły o ok 20% jakość, standardy i możliwości ekonomiczne firm wzrosły nieproporcjonalnie wysoko.

Obecnie dzienny koszt usług wod.-kan. dla gospodarstwa domowego wynosi średnio 65.p, a litr wody pitnej kosztuje 0,08 p. W latach 2005-2009 oczekiwany jest bardzo znaczny wzrost standardów wody pitnej i ochrony środowiska. Będzie to miało jednak skutek w postaci podwyżek cen.

Znacznie poprawiły się standardy obsługi klientów np.:

- 99,8% skarg użytkowników w latach 2002-2003 rozpatrywanych było poniżej 10 dni;
- W latach 1997-1998 w 58 000 domostw ciśnienie wody było niedostateczne. Obecnie ta ilość spadła do 14 600;
- Przerwy w dostawie wody powyżej 12 h dotknęły w latach 1995-1996 130 000 domostw, w latach 2002 -2003 już tylko 11 000.

Każdego dnia Spółki Wodne inwestują 8 mln funtów w poprawę jakości wody, w latach 1998-2005 zostanie zainwestowane łącznie 150 mld funtów.

Jednym z podstawowych celów Ofwat'a jest poprawa efektywności przez zmniejszenie nieszczelności. Od roku 1994 ograniczono wycieki z sieci o 1/3, co wystarcza zaopatrzenie dla 12 milionów mieszkańców!

Ofwat przeprowadza stałe kontrole, czy firmy wywiązują się ze zobowiązań swych licencji, np. czy chronią przed powodzią urządzenia ściekowe. W 1999 roku polecił zainwestować w zabezpieczenie 4500 obiektów ściekowych. W rzeczywistości do końca 2005 roku plan ten zostanie przekroczony. Ofwat zatwierdza statuty i wewnętrzne regulacje firm.

Ofwat ustalił też minimalny pakiet i standard usług, które muszą być zapewnione każdemu użytkownikowi sieci w kraju. Ofwat stale ten standard podwyższa.

Klienci mają swoich rzeczników postaci 10 Komitetów Water Voice, które są ważnym ciałem pośredniej łączności Ofwat'a z klientami spółek.

Kilka liczb:

<u>Średni rachunek domostwa</u>		
Opomiarowane	Rzeczywista zmiana w % w 1989-2004 (bez inflacji)	Poziom cen od 1 kwietnia 2003
Woda	-25.7%	£ 96
Ścieki	-18.1%	£ 113
Łącznie	-21.38%	£ 209

<u>Średni ruch dopuszczony cen</u>	1990-95 Ustalone przy prywatyzacji	1995-2000 Określone przez Ofwat'a	2000-05 Określone przez Ofwat'a
Spółki wod.-kan.	5.0%	1.4%	-1.7%
Spółki wodociągowe	6.1%	0.4%	-2.6%
Przemysł	5.2%	1.3%	-1.8%

<u>Średnie roczne inwestycje (woda & ścieki) w cenach 1999/2000</u>					
	1980-85	1985-90	1990-95	1995-2000	2000-05
Spółki wod.-kan.	£1.4 mld	£1.8 mld	£3.1mld	£3.3mld	£2.9mld
Spółki wodociągowe	Nie dotyczy	Nie dotyczy	£0.2mld	£0.3mld	£0.2mld
Przemysł	Nie dotyczy	Nie dotyczy	£3.3mld	£3.5mld	£3.1mld

Spółki Wodne – prezentacja przykładów

Porównanie czterech spółek:

	Yorkshire Water	RWE Thames Water	Severn Trent Water	United Utilities
<u>Roczny obrót</u>	567.8 M [£]	2850 M euro (2002 rok)	899.9 M [£]	1'920.5 M [£]
Zysk	229.3 M [£]	1457 M euro (2002 rok)	334.1 M [£]	561.7 M [£]
Zatrudnienie w całej firmie	2200	11 900 (2002 rok)	4662	14 000
Ludność obsługiwana	4,5 mln	70 mln	8 mln	29 mln

Yorkshire Water Services

Jest to jedna z 10 największych na świecie firm wodociągowo-kanalizacyjnych należąca do szwedzkiej grupy kapitałowej Kelda. Dostarcza codziennie 1,2 mln m sześć. wody dla ok. 4,5 mln osób w 1,7 miliona gospodarstw domowych i do ok. 140 000 firm. Yorkshire Water Services eksploatuje obecnie 116 ujęć wody wraz z SUW oraz 612 oczyszczalni ścieków. Obecny 5-letni program inwestycyjny opiewa na 1,45 mld funtów do końca roku 2005. Yorkshire Water Services inwestuje również poza granicami geograficznymi wyznaczonymi licencją: w Szkocji – budowa i eksploatacja oczyszczalni dla 450 000 mieszkańców. Yorkshire Water Services nie inwestuje poza Wielką Brytanią i wysiłki koncentruje na coraz lepszym spełnianiu oczekiwań klientów.

RWE Thames Water

Thames Water jest największą Spółką Wodną w Wielkiej Brytanii. Obejmuje południowo-wschodnią Anglię, czyli praktycznie Londyn i jego okolice. Są to jedne z najbardziej zurbanizowanych i najbogatszych okolic na świecie. Nie dziwi więc fakt, że rozwój firmy był burzliwy i ekspansywny. Znaczyły go duże inwestycje za granicą:

1995 r.

- Bangkok, Tajlandia;
- Da Chang (Szanghaj), Chiny (oczyszczalnia ścieków – BOT projekt);
- Adelaida, Australia;

1996 r.

- Puerto Rico;

- Izmit, Turcja (projekt wodociągowy – BOT);
- 1997 r.
- Wschodnia Dżakarta, Indonezja;
 - dalszy rozwój w Wielkiej Brytanii – objęcie eksploatacji wodociągów w Edynburgu i w Kent.

W roku 2001 Thames Water łączy się z RWE Group i jako RWE Water Division zajmuje się całością działań wodno-ściekowych połączonej firmy. RWE wniosło do spółki znaczącą część rynku niemieckiego i w Europie Wschodniej. W tym samym roku następuje przejęcie American Water Works, największej prywatnej spółki wodnej w USA (8.6 miliarda \$)

Dalsze losy to:

rok 2002

- przejęcie spółki wodnej RWW (Niemcy);
- wejście na Polski rynek (34% - Dąbrowa Górnicza);
- zakupienie hiszpańskich spółki wodnej Ondagua i firmy Pridesa (specjalizującej się w odsalaniu wody);
- Zakup 48.8% akcji chińskiej spółki wodnej (70 M euro) Ø 2003.

Podstawowe informacje o RWE Thames Water dzisiaj:

- trzecia światowa spółka wodna;
- pierwsza w Anglii i w USA;
- ludność obsługiwana – 70 mln;
- działalność w ponad 20 krajach (Wielka Brytania, USA, Kanada, Australia, Chile, Chiny, Chorwacja, Egipt, Niemcy, Węgry, Indie, Indonezja, Włochy, Japonia, Malezja, Nowa Zelandia, Polska, Singapur, RPA, Hiszpania, Tailandia, Turcja, Zjednoczone Emiraty Arabskie, Puerto Rico).

Przy tak dynamicznym rozwoju międzynarodowym RWE Thames Water ma jednak kłopoty z zachowaniem niektórych parametrów narzuconych przez Ofwat'a, np z ograniczeniem wycieków z sieci. Z tego powodu opracowano specjalny indywidualny program inwestycyjno-naprawczy.

Severn Trent Water

Również Spółka Severn Trent Water rozwijała swoją działalność inwestując zarówno w kraju, jak i za granicą. W zakresie działalności regulowanej od prywatyzacji w 1989 roku 1.5 mld £ zainwestowano w wodociągi, a 1.6 mld £ w kanalizację, zakończono ponad 9000 projektów inwestycyjnych. Równolegle inwestowano w spółki siostrzane zajmujące się telekomunikacją, dystrybucją gazu i elektryczności.

Część Spółki Severn Trent International inwestowała za granicą, w Europie Afryce i Azji. Do najważniejszych projektów należą: długoterminowe kontrakty – usługi komunalne w Belgii, Niemczech, Włoszech, Portugalii oraz powstanie oddziałów w Johannesburgu i w Moskwie.

Severn Trent rozwinęło usługi konsultingowe na szeroką skalę. Są one świadczone w 65 krajach

United Utilities

United Utilities jest jedną z największych Spółek Wodnych w Wielkiej Brytanii, a na pewno najdynamiczniej się rozwija. Sklasyfikowana została na 12 miejscu w przeglądzie ONZ 200-tu najlepszych tzw. korporacyjnych „obywateli świata”.

United Utilities stworzona została w 1996 z połączenia North West Water & Norweb. Jej kapitalizacja rynkowa to ok. 3.5 mld. £ United Utilities zatrudnia 16 000 osób. Dostarcza usługi wodno-kanalizacyjne i energetyczne dla około 7 mln mieszkańców z północno-zachodniej Anglii. Obsługuje i utrzymuje 1700 zakładów i 120 000 km sieci wodno-kanalizacyjnej w Wielkiej Brytanii. Dostarcza też istotnych usług w sektorze użyteczności publicznej dla 22 mln ludzi w Wielkiej Brytanii i poza jej granicami

Firma składa się z części regulowanej przez Ofwat, w której istnieją dwa działy United Utilities: produkcji i obsługi klientów. Wspomagane są przez dwa działy nie podlegające regulacji spośród nich

należy wymienić UU Contract Solutions. Odrębną formę działalności stanowią usługi telekomunikacyjne.

Dział Contract Solutions jest najdynamiczniej rozwijającą się częścią United Utilities.

Utworzony w 2000 w celu wykorzystania umiejętności grupy w zarządzaniu i eksploatacji majątku trwałego na wolnym rynku w Wielkiej Brytanii i poza jej granicami urósł do sześciu odrębnych usługowych funkcji, z których każda skoncentrowana jest na własnym segmencie rynku i wspomagana przez specjalistów zgromadzonych w Biurze Centralnym. Te podstawowe segmenty to:

- Green Energy – Zielona Energia;
- International – odpowiedzialny za inwestowanie za granicą;
- Industrial – segment zajmujący się przemysłem;
- Networks - segment zajmujący się sieciami;
- Operational Services – eksploatacja;
- Scottish Water Solutions – zajmujący się obszerną działalnością w Szkocji.

Obroty Contract Solutions w 2002/3 wyniosły 375 mln £.

Podstawowe kierunki dotychczasowych inwestycji w wodociągi na świecie (wraz z ilością obsługiwanych mieszkańców) to:

- Bułgaria – Sofia 1.2 mln
- Polska – Bielsko-Biała 0.3 mln
- Estonia – Tallin 0.4 mln
- Filipiny – Manilla 5.4 mln
- Kanada – York 0.8 mln
- Australia – różne 0.5 mln
- Indie – Tirupur 0.7 mln (MR*)
- Kuwejt – Sulaibiya 1.2 mln (MR*)

*) MR - liczba równoważnych mieszkańców

Właśnie Contract Solutions International jest odpowiedzialna obecnie za inwestycję w Polsce: sprywatyzowaną spółkę AQUA w Bielsku Białym.

4. Wnioski

Przyglądając się przemianom prywatyzacyjnym rynku wodociągowego w Wielkiej Brytanii i dalszym losom spółek, należy postawić pytanie:

Co przyczyniło się do tak wielkiego – na skalę światową – sukcesu tego programu?

Wyróżnić można następujące aspekty:

- niebywała determinacja i cierpliwa wola uzdrowienia zadłużonego i nieefektywnego działu gospodarki z strony rządu;
- jednoznaczne ustanowienie zlewniowego zarządzania gospodarką wodną;
- możliwość i umiejętność skomasowania kapitału w 10 wielkich organizmach gospodarczych;
- zgoda, mimo nieporozumień, głównych graczy tego procesu i poparcie społeczne użytkowników-klientów;
- odwaga i konsekwencja w prywatyzacji tak wrażliwego sektora komunalnego;
- wprowadzenie spółek na giełdę i jednocześnie stworzenie rynku bardzo ściśle regulowanego;
- umiejętne ograniczanie i motywowanie Spółek przez Ofwat'a w celu osiągnięcia wciąż wyższej jakości.

Na koniec należy wspomnieć o kwalifikacjach kadry managerskiej Spółek Wodnych, które traktowane są jak uczestnicy równoprawnego biznesu na rynku i giełdzie.

Zdając sobie z tego sprawę, należy zapytać:

- Czy nasze, najczęściej negatywne, nastawienie do pewnych zjawisk jak np. do „ręcznego” sterowania rynkiem usług komunalnych przez rząd jest słuszne?
- Czy „konkurencja” i „monopol” nie tracą racji bytu jako terminy opisujące rzeczywistość rynku usług komunalnych w ogóle, a wodociągowych w szczególności?

- Czy zaniechanie prywatyzacji wodociągów w Polsce w ciągu ostatnich 15 lat nie jest wielką straconą szansą?

Dla tych czytelników, którzy zechcieliby uzyskać więcej informacji z pierwszej ręki na końcu artykułu podajemy nazwy, adresy, telefony i adresy internetowe wszystkich 10 Spółek Wodnych i 16 niezależnych firm wodociagowych.

Spółki Wodne w Anglii i Walii

Spółki córki - wodociagowo-kanalizacyjne:

ANGLIAN WATER SERVICES LTD

Head Office Address:

*Henderson House
Lancaster Way
Huntingdon
Cambridgeshire PE29 6XQ
Telephone: +44 (0) 1480 323 000
Fax : +44 (0) 1480 323 115
<http://www.anglianwater.co.uk>*

DWR CYMRU CYFYNGEDIG (WELSH WATER)

Head Office Address:

*Pentwyn Road
Nelson
Treharris
Mid Glamorgan
CF46 6LY
Telephone: +44 (0)1443 452 300
Fax: +44 (0)1443 452 323
<http://www.dwrcymru.co.uk>*

NORTHUMBRIAN WATER LTD

Head Office Address:

*Abbey Road
Pity Me
Durham DH1 5FJ
Telephone: +44 (0)191 383 2222
Fax: +44 (0)191 384 1920
<http://www.nwl.co.uk>*

SEVERN TRENT WATER LTD

Head Office Address:

*2297 Coventry Road
Sheldon
Birmingham B26 3PU
Telephone: +44 (0)121 722 4000
Fax: +44 (0)121 722 4800
<http://www.stwater.co.uk>*

SOUTH WEST WATER LTD

Head Office Address:

Peninsula House
Rydon Lane
Exeter EX2 7HR
Telephone: +44 (0)1392 446 688
Fax: +44 (0)1392 434 966
<http://www.southwestwater.co.uk>

SOUTHERN WATER SERVICES LTD

Head Office Address:

Southern House
Yeoman Road
Worthing
Sussex BN13 3NX
Telephone: +44 (0)1903 264 444
Fax: +44 (0)1903 262 185
<http://www.southernwater.co.uk>

THAMES WATER UTILITIES LTD

Head Office Address:

Clearwater Court
Vastern Road
Reading RG1 8DB
Telephone: +44 (0)118 373 8000
Fax: +44 (0)118 373 8500
<http://www.thameswater.co.uk>

UNITED UTILITIES WATER PLC

Head Office Address:

Dawson House
Great Sankey
Warrington WA5 3LW
Telephone: +44 (0)1925 234 000
Fax: +44 (0)1925 233 360
<http://www.unitedutilities.com>

WESSEX WATER SERVICES LTD

Head Office Address:

Claverton Down Road
Claverton Down
Bath BA2 7WW
Telephone: +44 (0)1225 526 000
Fax: +44 (0)1225 528 000
<http://www.wessexwater.co.uk>

YORKSHIRE WATER SERVICES LTD

Head Office Address:

Western House
Western Way
Bradford BD6 2LZ
Telephone: +44 (0)1274 691 111
Fax: +44 (0)1274 604 764
<http://www.yorkshirewater.com>

Firmy jedynie wodociagowe:

ALBION WATER LTD

c/o
Pennon Group plc
Peninsular House
Rydon Lane
Exeter EX2 7HR
Telephone: 01392 446677

BOURNEMOUTH & WEST HAMPSHIRE WATER PLC

Head Office Address:

George Jessel House
Francis Avenue
Bournemouth BH11 8NB
Telephone: +44 (0)1202 591 111
Fax: +44 (0)1202 597 022
<http://www.bwhwater.co.uk>

BRISTOL WATER PLC

Head Office Address:

PO Box 218
Bridgwater Road
Bristol BS99 7AU
Telephone: +44 (0)117 966 5881
Fax: +44 (0)117 963 4576
<http://www.bristolwater.co.uk>

CAMBRIDGE WATER COMPANY PLC

Head Office Address:

41 Rustat Road
Cambridge CB1 3QS
Telephone: +44 (0) 1223 403 000
Fax: +44 (0)1223 214 052
<http://www.cambridge-water.co.uk>

CHOLDERTON & DISTRICT WATER COMPANY LTD

Head Office Address:

Estate Office
Cholderton
Salisbury
Wiltshire SP4 0DR
Telephone: +44 (0)1980 629 203
Fax: +44 (0)1980 629 307

DEE VALLEY WATER PLC

Head Office Address:

Packsaddle
Wrexham Road
Rhostyllen
Wrexham
Clwyd
North Wales LL14 4EH
Telephone: +44 (0)1978 846 946
Fax: +44 (0)1978 846 888
<http://www.deevalleygroup.com/DVW/DVW.htm>

ESSEX & SUFFOLK WATER
Now part of Northumbrian Water Ltd

Hall Street
Chelmsford
Essex CM2 0HH
Telephone: +44 (0)1245 491 234
Fax: +44 (0)1245 212 345
<http://www.eswater.co.uk>

FOLKESTONE & DOVER WATER SERVICES LTD
Head Office Address:

Cherry Garden Lane
Folkestone
Kent CT19 4QB
Telephone: +44 (0)1303 298 800
Fax: +44 (0)1303 276 712
<http://www.fdws.co.uk>

HARTLEPOOL WATER PLC
Now part of Anglian Water Services Ltd

3 Lancaster Road
Hartlepool
TS24 8LW
Telephone: +44 (0)1429 868 555
Fax: +44 (0)1429 858 000

MID KENT WATER PLC
Head Office Address:

PO Box 45
High Street
Snodland
Kent ME6 5AH
Telephone: +44 (0)1634 240 313
Fax: +44 (0)1634 242 764
<http://www.midkentwater.co.uk>

PORTSMOUTH WATER PLC
Head Office Address:

PO Box 8
West Street
Havant
Hants PO9 1LG
Telephone: +44 (0)23 9249 9888
Fax: +44 (0)23 9245 3632
<http://www.portsmouthwater.co.uk>

SOUTH EAST WATER PLC
Head Office Address:

3 Church Road
Haywards Heath
West Sussex RH16 3NY
Telephone: +44 (0)1444 448 200
Fax: +44 (0) 1444 413 200
<http://www.southeastwater.co.uk>

SOUTH STAFFORDSHIRE WATER PLC
Head Office Address:

Green Lane
Walsall
West Midlands WS2 7PD
Telephone: +44 (0)1922 638 282
Fax: +44 (0)1922 723 631
<http://www.south-staffs-water.co.uk>

SUTTON and EAST SURREY WATER PLC
Head Office Address:

London Road
Redhill
Surrey RH1 1LJ
Telephone: +44 (0)1737 772 000
Fax: +44 (0)1737 766 807
<http://www.waterplc.com>

TENDRING HUNDRED WATER SERVICES LTD
Head Office Address:

Mill Hill
Manningtree
Essex CO11 2AZ
Telephone: +44 (0)1206 399 200
Fax: +44 (0)1206 399 210
<http://www.thws.co.uk>

THREE VALLEYS WATER PLC
Head Office Address:

PO Box 48
Bishops Rise
Hatfield
Hertfordshire AL10 9HL
Telephone: +44 (0)1707 268 111
Fax: +44 (0)1707 277 333
<http://www.3valleys.co.uk>